

GAZETA POLSKA

Prenumerata w miejscu kwartal-
nie złp. 12 — miesięcznie złp. 4.
Ner pojedynczy gr. 10.

N^{RO} 138.

Prenumerata na prowincji z opłatą
pocztową złp. 20 kwartalnie.

w Warszawie dnia 23 Maja 1829 roku w Sobotę.

Jutro z powodu uroczystego obrzędu Koronacyjnego *Gazeta Polska* nie wyjdzie.

Giełda Warszawska dnia 22 Maja 1829 r.

Wexle.		żądano	placono	Goto w pieniądze		żądano	placono	Papiery.		żądano	placono
Amszterdam 250 z. h.	2 mies.	846	—	Złoto Polskie za 100 zło.	—	—	—	Obligacje udziałowe po zł. 300	—	—	—
Berlin 100 tal.	2 mies.	598	15	Imperjalj ros.	—	—	—	ditto ditto w partyach.	318	—	—
Z krot. ter.	—	—	—	Dukaty Hol. nowe 1 sztuka	20	3	—	Assekuracje skarż.	—	—	—
Gdańsk 100 tal.	2 mies.	600	—	ditto stare, ważne	—	—	—	Obligacje pragskie	—	—	—
z krot. ter.	—	—	—	ditto na passir.	—	—	—	Dow. k. centr. likwidacyjnej.	36	—	35
Hamburg, 300 Mk.	2 mies.	897	—	ditto austrjackie.	—	—	—	ditto ditto za żoid.	—	—	—
Lipsk 100 tal.	1 mies.	—	—	Frydrychsдоры.	—	—	—	ditto ditto za inne.	—	—	—
Londyn, 1. l. szter.	3 mies.	41	25	Pruski kurant	—	—	—	Zapisy drogowe.	—	—	—
Moskwa 100 r. b.	1 mies.	179	15	ditto bilety kassowe.	—	—	—	Obligac. ros. 6 od 100 w assyg.	—	—	—
Petersburg ditto	2 mies.	180	—	Assygn. Ros.	—	—	—	ditto ditto w srebrze.	—	—	—
Paryż, 300 fran.	2 mies.	—	—	Bilety bankowe austrjackie.	—	—	—	ditto 5 od 100 w srebrze.	—	—	—
Wiedn, 150 zł. ren.	2 mies.	620	—	Einlesung Szejny ditto	—	—	—	ditto 5 od 100 w Hamb. Cert	—	—	—
Wroclaw, 100 tal.	2 mies.	—	—	Listy zastawne.	40	—	89	15	ditto ditto w Poz. Anzł.	—	—

WIADOMOSCI KRAJOWE i ZAGRANICZNE

KRÓLESTWO POLSKIE — Warszawa.

ROZKAZ DZIENNY DO WOJSKA POLSKIEGO.

W kwaterze głównej w Warszawie dnia 16 maja 1829 r.

ZA NAJWYŻSZYM ROZKAZEM.

Postępuje na wyższy stopień: *W korpusie artylleryi i inżynjerów.* W kompanji 2ej pozycyjnej pieszej, sierżant starszy Stanisław Sobanski, na podporucznika, z przeznaczeniem na dowódcę kompanji 1ej bataljonu 3go pociągu.

Przeniesieni zostają: *Do bataljonu 1go weteranów czynnych.* Z bataljonu 3go weteranów czynnych, podporucznik Paweł Marszałkowski. *Do bataljonu 3go weteranów czynnych.* Z bataljonu 1go weteranów czynnych, podporucznik Piotr Kwiatkowski.

Otrzymują urlopy: *W piechocie.* Przykommenderowany do pułku 7go linowego, kapitan Lipnicki, na dni 15, w wielkie xięztwo poznańskie. *W wojsku.* Komendant poczty wymiany zbiegów w Radziejowie, kapitan Leszczyński, na dni 20, w wielkie xięztwo poznańskie i do Galicji austrjackiej. *W korpusie inwalidów i weteranów.* Podporucznik inwalidów Bełdowski, na dni 20, do Galicji austrjackiej.

Wykręśleni zostają z kontr: *W piechocie.* Z pułku 2 linowego, podporucznik Józef Kmity, zmarły w dniu 17 kwietnia r. b. *Z bataljonu 2go weteranów czynnych.* Podporucznik Jan Sawicki, zmarły, w dniu 17 kwietnia r. b.

Naczelný wódcz

(podpisano) KONSTANTY W. X. R.

Zgodno z oryginałem p. o. szefa sztabu głównego

Jenerał brygady Siemiątkowski.

Dnia 20° maja 1829.
ZA NAJWYŻSZYM ROZKAZEM.

NAJJAŚNIEJSZY CESARZ JMC I KRÓL, chcąc dać wojsku swemu polskiemu nowy dowód szczególnej swój przychylności, postanowił raczył, że Pułk 2gi Strzelców konnych, nosić będzie Imię ukochanej Jego Małżonki NAJJAŚNIEJSZEJ CESARZOWEJ I KRÓLOWEJ ALEXANDRY.
(Podpisy jak wyżej.)

— *Vice Prezydent miasta stołecznego, Warszawy.* —
Podaje do publicznej wiadomości że w dniu jutrzejszym następujący porządek w przyjeżdżaniu i odjeżdżaniu zachowany będzie.

1. J. W. Arcy Biskup Prymas i Duchowieństwo z mieszkania Jego przejdzie przez ulicę Podwał, Senatorską, Długą, Gołębia, stare Miasto, Jezuicką przed zakrystją kościoła Ś. Jana i tam wysiądzie, pojazdy powrócą na Kanonję i przez ulicę Jezuicką i stare Miasto udadzą się do domu.

2. Osoby mające bilety do kościoła, udadzą się na Stare miasto, wysiądą przy ulicy Jezuickiej nie wjeżdżając na nią, i pieszo udadzą się do kościoła przez wchód od zakrystji i przez kaplicę Pana Jezusa, pojazdy odesłają do domów.

3. Osoby mające bilety do galerji mniejszej przy Zamku, udadzą się na Stare Miasto, wysiądą z pojazdów przy ulicy Jezuickiej nie wjeżdżając na nią, i udadzą się pieszo przez ulicę Jezuicką, Kanonję, Dziekanję i Świętojańską do galerji, pojazdy odesłają do domów.

4. Osoby mające bilety do galerji większej, udadzą się do niej przez ulicę Senatorską, a wysiadłszy na jej początku, odesłają pojazdy do domów przez ulicę Podwał.

5. Osoby mające bilety do galerji górnej w Sali Koronacyjnej, wjadą do zamku przez Krakowskie Przedmieście

bramą od Blachy, wysiądą przy schodach, które są przy bramie pod zegarem, i udadzą się do Sali Koronacyjnej, pojazdy próżne odeszłą do domów przez bramę wielką Kanonji i Stare Miasto.

6. Wszystkie inne osoby mające być obecniemi w Sali Koronacyjnej, wjadą do Zamku przez Krakowskie Przedmieście bramą od Blachy, wysiądą w bramie przeciwległej i zwykłemi schodami udadzą się na pokoje; pojazdy przez stare Miasto odeszłą do domów.

7. Do godziny wpół do dziesiątej wszystkie osoby w Kościele, galerji i Sali Koronacyjnej znajdować się mają na miejscu, gdyż później przybywające puszczony być nie mogły.

8. O godzinie pierwszej pojazdy przybędą dla zabrania Państw i uszykują się jak następuje:

a) Na Starem Mieście frontem do Zamku pojazdy duchowieństwa. Pojazdy te zajeżdżać będą przez ulicę Jezwicką przed drzwiami prowadzące do zakrystji, a zabrawszy Panów udadzą się do domów przez Zamek i Krakowskie Przedmieście.

b) Również na starem Mieście pojazdy osób które wysiadły w Zamku, pojazdy te zajadą do Zamku w bramę od Kanonji tam zabrawszy Panów, udadzą się do domów przez Krakowskie Przedmieście.

c) Na Podwalu pojazdy osób które miały bilety do kościoła i do galerjiów tak większej jak i mniejszej a zabrawszy Panów udadzą się do domów przez ulicę Senatorską. Osoby będące w Kościele i w galerji mniejszej, wyjadą pieszo aż do końca galerji większej, i tam do pojazdów wsiądą.

9. Osoby mające być w oknach, zajadą przed galerją większą do okien domów położonych na przeciw Zamku. Zajadą zaś i wysiądą na starem Mieście i pojadą pieszo jeżeli okna są przy ulicy S. Jański.

10. Wszystkie osoby zechcą dać swym służącym najdokładniejszą instrukcją według niniejszego urzędzenia, i przykażą aby się do niego stosowali. — W Warszawie dnia 23 maja. 1829 r. — *Lubowidzki.* — Za sekretarza jlnego. — *Wiernicki.*

— Stosownie do programu, ogłosili Heroldowie pozawczoraj, wczoraj i dnia dzisiejszego, uroczystość koronacyjną. Pierwsze ogłoszenie nastąpiło przed zamkiem królewskim z kąd orszak na dwie części podzielony wyruszył w różne strony miasta i w tych heroldowie ponowili ogłoszenie, które w drukowanych exemplarzach rozrzucono. Heroldami byli hr. Gustaw Grabowski i Ludwik Bentkowski, zbiór ich starożytny składał się z dalmatyki axamitnej ciemnozielonej, ozbytej galonami złotemi i ozdobionej herbem królestwa, kapelusze karmazynowe rogate z białym piłumazem, spodnie i buty tegoż koloru ze złotem. Obowiązki mistrzów obrzędów, pekniki szambelanowie Tymowski i hr. Kossakowski. Za każdym orszakiem prowadzono po trzy powodowe konie kosztownemi okryte czaprakami.

— *Urząd municypalny miasta stołecznego Warszawy.* Stosownie do reskryptu komisarzy rządowej spraw wewnętrznych i policji z d. 11. b. m. Nr. 2182 ogłasza niniejszym licytacją publiczną in minus na dostawę kamieni ciosowych na kolumny do perystylu do nowo-budującego się teatru narodowego, do odbycia której tu w ratuszu głównym w sali zwykłych posiedzeń oznaczając stanowczy termin na dzień 2 czerwca r. b. na godzinę 3 z południa wzywa chęć podjęcia się tej entreprizy mających, aby zaopatrzeni w wadium w gotowiznie w summie złp. 3,000 w miejscu i terminie powyżej oznaczonych znaj-

dować się chcieli. Warunki do licytacji w każdym czasie w biurze urzędu municypalnego przejrane być mogą. — Rada stanu Prezydent, *Wojda.* — Sekretarz jeneralny *G. Jachłkowski.*

— *Obwieszczenie.* — Rejent powiatu lipnowskiego zawiadomia publiczność, iż w dniu 16 szesnastym miesiąca czerwca r. b. 1829 od godziny 9 zrana zaczawszy w wsi Woli w powiecie lipnowskim województwie płockim, odbędzie się licytacja sprzedaży praw używalności z młyna wodnego na lat dwadzieścia w wsi Woli położonego, o jednym ganku i jagielniku osobnym za gotową pieniężną kwotę, którego prawa używalności więcej dającemu i przybicie otrzymującemu przysądzone zostaną. O warunkach zamierzonej licytacji każdy z ochotników w biurze rejenta dowiedzieć się może. — W Lipnie dnia 12 maja 1829 r. — *A. Fijałkowski.*

— Omil kilka z tej lub tamtej strony Wisły i Warszawy, w przyjemnem i ubarwionem pod Warszawą łąkami i rozgałęzionemi lasami mięjscu, jako też korzystnem zewsząd okolicznych targowych i jarmarcznych miasteczek, położeniu, jest do wydzierżawienia wcale intratna wieś i gorzelnia z browarem, wolnym obszernego lasu wrębem, z dwoma karczmami, koniecznemi łąkami, ludnie osadna z folwarcznemi przyległościami; oraz i inne bliższe także intratne i propinacyjne dobra na sprzedaż dzierżawę, odkup, zastawę toż i zamianę intratnej w stolicy posesji; tudzież i proficne z rozmaitym miejscowym inwentarzem, bliższe i dalsze mniejsze i większe, z różnemi co do mieszkalności i dwojako uprzejmego wiejskiego gospodarstwa dogodnościami plantacyjnej, pastewnej, folwarczki. O czem wiadomość codziennie zrana u W. Kaczorowskiego patron. tryb. cyw. W. M. w domu pod Nr. 641. na 2 piętrze przy ulicy Trębackiej.

— Utrzymujący traktyernią w domu narożnym przy ulicy Żabiiej i Elektoralnej Nr. 955 naprzeciwko Banku Polskiego, ma zaszczyt zawiadomić prześwietną publiczność iż prócz wydających się u niego w każdym czasie śniadań, obiadów, kolacyj i różnych potraw na porcje przy skorzej usłudze za cenę najpomniejszą, nadto przyjmuje jeszcze każdego dnia z rana obstalunki na szczególnie za dysponować się mogące obiady albo i kolacje, rękując za doskonałość sporządzenia takowych przy poprzedniej ugodzie i złożeniem mu stosownego zadatku. — Pierwszy skrzypek dworu królewsko-polskiego Karol Lipiński, przybył do stolicy.

— Dzisiaj zrana ciepła stopni 5. — Wczoraj w poł. ciepła 15.

ANGLJA. — *Z Londynu d. 9 maja.* — Dnia 5 maja wniosk P. Tennyson na posiedzeniu izby niższej, aby mu wolno było wprowadzić bil przynoszący prawo wyboru z miasta East-Relford do Birmingham. P. Galeert radził natomiast przenieść owe prawo na pobliskie wsi. Za drugim wnioskiem był P. Peel, za pierwszym P. Huskisson, który w stanie kraju tak niespokojnym, jak jest terazniejszy, radził zjednywać przychylność wielkich miast. « Jeśli, rzekł, okoliczności na rozwałę weźmiemy, jakie towarzyszyły przejściu pamiętnej emancypacji, przy niewielkiej nawet znajomości natury ludzkiej i historii rzeczypospolitych i zgromadzeń ludu, przekonamy się, że po emancypacji nastąpić koniecznie muszą inne pytania, w których są objęte wszystkie zarody rozjątrzenia ludu. Czy w Irlandji nie ma innych powodów do niezgody i niespokojności. Może się nam powiodło, zamknąć otwór wielkiego wulkanu, ale jeszcze nurują tam ognie podziemne, które wy-

magają największej troskliwości.» P. Brougham był także tego zdania, jednak izba nie przyjęła wniosku pana Tennyson.

— Na posiedzeniu izby niższej, dnia 7 maja, wniósł P. Villiers Stuart następującą rezolucję: «Wziąć pod rozwagę na początku przyszłego parlamentu prawa o ubogich, aby je także w Irlandji zaprowadzić.» Lord Gower i P. Horton mówili przeciw temu wnioskowi. Ostatni upatrywał niepomysłności Irlandji przyczynę w przeludnieniu. Zniesienie praw zbożowych i niektórych podatków, zdawało mu się niedostateczne, dopóki rząd nie przywiedzie do skutku rozległego planu emigracji. Wcale przeciwnego zdania był P. Sadler, który zaprzeczał, iżby było przeludnienie. «Narzékanie to, rzekł, jest dawne i należy do czasów barbarzyńskich, w których wszelkie wielkie zasoby przemysłowej pracowitości nie były znane. Dzięki potrzebnemu wielu mil kwadratowych, aby dowolnie na ich przestrzeni przebywać; człowiek ucywilizowany najszczęśliwszy jest w gwarnym ścisku swoich spółbliźnich.» W końcu P. Stuart cofnął swój wniosek.

— Jedna z gazet dublińskich utrzymuje, że książę Wellington oświadczył był przed dwoma miesiącami, że jak tylko emancypacja katolików przejdzie, dowiemy się o rzeczech jeszcze bardziej zadziwiających.

— Rząd angielski miał zaciągnąć u Rotszylków pożyczkę 3,000,000 f. s. z procentem po 4 od sta.

— Dnia 6 maja odbyło towarzystwo biblijne angielsko-zagraniczne posiedzenie w obec wielu znakomitych osób. Do kasy towarzystwa wpłynęło w ciągu ostatniego roku 88,000 f. s. Rozdano także w ciągu jednego roku biblij i nowego testamentu 365,424 exemplarzy. Biskup kalkucki, doktor Turner, który wkrótce popłynie do Kalkutty, oświadczył, że usiłowania towarzystwa wspierać będą gorliwie w Indjach. Misjonarz z Madras, Pan Hands, uwiadomił, że misyje na brzegach malabarskich, wiele na przyszłość obiecują.

— Globe zapewnia, że pogłoska o zamordowaniu Bolivara była bezzasadna.

— Spory między tkaczami wyrobów jedwabnych i majstrami już w dniu 7 maja zdawały się być załatwione. Wszakże dowiadujemy się, że jeszcze w dniu tym mnóstwo jedwabiu z warsztatów pożywano i wiele warsztatów samych zniszczono. W ogólności szacują szkody w czasie ostatnich rozruchów zrzadzone na 20 do 30 tysięcy f. s. Przeszło 50 osób aresztowano. Są to powiększej części złodzieje z professji, których, jak w mieście Manchester, tak we wszystkich ludnych miastach, jest podobnym statkiem. Dnia 8 maja ustały zupełnie rozruchy. Tkacze uwiadomili majstrów, że żądają takiej zapłaty, jak r. 1824. Majstrowie odpowiedzieli, że żądanie to przełożą właścicielom fabryk i zalecą ten środek jako odpowiedni teraźniejszemu położeniu handlu. Jakoż właściciele przychyliłi się do tego żądania. Wiadomość ta, sprawiła w Spitalfields powszechną radość. «Powinszujemy sobie, mówi jeden z dzienników porannych, że spory tym sposobem załatwione zostały, ponieważ obietnica przebaczenia i nagroda 200 f. s. za wykrycie pierwszych sprawców rozruchów przez rząd wyznaczona, może nie jednego tkacza byłaby zachęciła do zdradzenia towarzyszów swoich.»

AUSTRIA. — Z Ziemi, dnia 23 kwietnia. — Wiadomość o bliskim powrocie posłów angielskiego i francuskiego do Stambułu uradowała wszystkich Turków w Białogrodzie.

Uważają oni powrót ten za wypadek wytrwałości swego monarchy, i rokują sobie po przybyciu posłów najpomyślniejsze dla Turcji skutki. Białogród zaopatrzony jest na lat kilka w żywność i potrzeby wojenne. Niemieckim lekarzom i chirurgom są tam radzi i przyjmują ich do służby. Officerowie białogrodzkiej załogi wzięli się gorliwie do czytania historii wojen, szczególniej w języku francuzkim pisanych. Ponieważ zaś sami, albo wcale nie znają albo mało co umieją tego języka, przeto używają do pomocy cudzoziemców, dla których tym sposobem otworzyło się nowe źródło zarobku.

— Rząd tutejszy wydał ścisłe rozporządzenia, aby zapobiec zaraźliwym chorobom, któreby się z Turcji wcisnąć mogły. Wszystkie zatem, co pochodzi z więzów, musi odbywać kwarantannę. Jest to środek potrzebny, ale tamuje handel.

FRANCJA. — Z Paryża dnia 10 maja. — Chińczykowie przedstawieni byli X. Bordeaux i więźnicze. Najstarszy z nich, Józef Li, przemówił do książęcia w chińskim języku, a tłumacz powtórzył to w języku francuzkim. Xięźniczka kazała się zapytać Chińczyków, czy w Kantonie zimniej jest, niż w Paryżu, i czy tam piękniejsze domy; na co jeden z Chińczyków odpowiedział, że w Paryżu jest zimniej i że domy w Kantonie są wyższe.

— Donoszą z Tulonu pod d. 3 maja, że z wielką gorliwością uzbrają tam wyprawę przeciw Algierowi.

— Kapitan fregatowy Laplace przedsięwzięcie na korwecie Karolina nową podróż około świata.

— Młody poeta Bignan, który niedawno za poemat swój o przeszłorocznej podróży króla nagrodę był otrzymał, uwieńczony został przez akademję w Tuluzie za odę o bohaterstwie francuzkiem.

HISZPANJA. — Z Madrytu, dnia 1 maja. — Król J. wyznaczył kommissję do ułożenia kodeksu kryminalnego; składa się z P. P. Pelegrini, Compain, Andino i Arta. Pewnemu stronnictwu nie podoba się ten wybór. Pierwszy był dawniej członkiem rady kastylskiej, kierował pod rządem kortezów sprawami zamorskimi i nie mógł dotychczas otrzymać pozwolenia do sprawowania urzędu publicznego; drugi jest radcą skarbowym i był pod kortezami sędzią pierwszjej instancji w Arragonji. Trzeciego miano za Napoleoniste, czwartego za liberalnego, ponieważ przeciwny był zakazywaniu xiąg zagranicznych.

— Policja kazała oddalić się ze stolicy bogatemu właścicielowi Rivalserrera.

— Banda rozbójników zamordowała niedaleko Tolodo dwóch francuzkich kupców, którzy prowadzili dwa muły z towarami.

— Z prowincji Murcji donoszą, że trzęsienie ziemi ciągle się ponawia; przy brzegach tej prowincji trwały burze przez dni kilka; rozbiły kilka okrętów, uszkodziły wiele innych statków.

PORTUGALJA. — Monitor paryzki umieścił następujący list z Lizbony d. 18 kwietnia datowany: Dzisiejsza gazeta nadworna umieściła postanowienie, oddalające ze służby brigadierja Cabreira, który dawniej na wyspie Tercejrze dowodził, ogłaszające go za nieprzyjaciela kraju, i nakazujące wykonanie kary, jaką sądy na niego wyrzekły. Wiele officerów sztabowych, których w kraju nie ma, również dymisjonowano. Oprócz ministra sprawiedliwości, wszyscy inni ministrowie pozostali w urzędach. Trzej w Oporto na śmierć skazani, mieli być traceni, jeden w Braga, drugi w Koimbrze, trzeci w prowincji Algar-

bj. Z powodu deszczów weszły znowu rzeki i spustoszyły wiele okolic.

WŁOCHY.—Z *Liworny, dnia 21 kwietnia.*—Dnia 13 t. m. popłynęło do Alexandrii wielu oficerów angielskich, którzy tu mieszkali; ztamtąd, jak słychać, mają udać się do Stambułu i przyjąć służbę pod admirałem, z Anglii spodziewanym. Oficerowie angielscy, którzy od kilku miesięcy z rozmaitych portów włoskich do Egiptu popłynęli, przeznaczeni są wszyscy do Stambułu.

WIADOMOSCI NAUKOWE.

Jeszcze kilka słów o pamiętniku lekarskim.

(Artykuł nadesłany)

W literaturze, a bardziej w poezji, bezwątpienia obszerna znajomość dzieł i prawideł sztuki, nieodbicie jest potrzebna poświęcającemu się temu zawodowi; wszelako w poezji, Jeniusz, nadludzkie czucie wszystko stanowi. Szekspir, Szyller, Beyron, bez przewodnictwa sztuki Boalego, potomności swoje przekazali imiona; a Mickiewicz, jedynie z lutnią, z wielką swą duszą zgodzoną, zdobył mowę Polskiej, dziewicze rozstrzenie szczytności.

Inaczej dzieje się z naukami ścisłymi; krótkość i słabość życia naszego, wieczoność, tajemniczość natury, która przed badawczym jeniuszem człowieka jakby przed potężnym jakim rywalem, tysiącami zasłon swoje ocieniła tajemnice; narażenie nieszczęsnemu namiętności, źródła najrozszybszych nieszczęsnym naszym: wszystko to, stawia trudne do przełamania zapory naukom zasadnym, na których udoskonalenie kilka tysięcy lat mozołnych zgłębiań i doświadczeń dostateczne niebyły; wszystko to jak niezłagane jakie wrogi czepia się u postępujących kół zegara wielkich przeznaczeń rodu ludzkiego.

W rzeczy samej jak porównać najpiękniejsze nawet epoki starożytności z oświatą 19 wieku? z tym ogromem udoskonalonych nauk, z temi cudami wynalazków.

Wszystkie nauki są nieoszacowanym dla człowieka skarbem; ich wszystkich wspólna potęga podniosła jego z upodlającego barbarzyństwa, one razem jak błogie opiekunki uprzyjemniają nam pobyt na tym padole ziemi, gdzie od kolebki do mogiły, człowiek za każdym krokiem napotykałby cierpienia; lecz jeżeli nauki matematyczne i fizyczne rozstrzygły losom rodu ludzkiego, bez wątpienia nauki medyczne potężny w tym wielkim dziele wzięły udział, i słuszne mają prawo do hołdu wdzięczności.

W pierwszej już chwili przyścia na świat, niemowlę płaczem swoim woła litośnej opieki lekarza: później, męża, ojca licznej rodziny, ręka lekarza podzwiga nie raz z łóża boleści, i wydarłszy ofiarę śmierci, oddaje go straszanym sierotom i na usługi ojczyzny.

Lecz nie tu kończy się przysługa nauk lekarskich; kiedy wdawniejszych wiekach póki nauki te niebyły udoskonalone kraj jaki dotknęła wielka plaga, epidemiczna choroba, powietrze a nawet ospa; niebyło na to ratunku, narody się całe wyludniały, a klęska po najogromniejszej rozpościerała się przestrzeni póki ją, chyba oceany lub niebotyczne nie wstrzymały góry; dzisiaj, jak tego w Barcelonie, Gibraltarze świeże mamy przykłady, nieprzedrze się ona po zaokopy nieszczęsnego grodu i jeszcze w miejscu samegoż pobytu nieszczęścia, nauka, tysiące ofiar ratuje i śmierci okropnej wydziera.

Jeżeli więc każdemu przyjacielowi ludzkości, którego wiek swój cały poświęca najtrudniejszej i najgłębszej zna-

uk dla dobra cierpiącej ludzkości, słuszny hołd należy się wdzięczności; ileż zasługuje na niego, w naszej ojczyźnie, każdy lekarz który troskliwy o wzrost udoskonalenie tak pożytecznej nauki poświęca jej czas i talenta?

Mówiętym więc w *naszej ojczyźnie*, gdyż właśnie ta nauka jest najpóźniejsza latorośl na niwie polskiej zaszczytowaną, że obejmując tyle nauk pomocniczych, będąc tak skomplikowaną i traktując o tej tajemniczej istocie, o tém arcydziele twórcy, jest najtrudniejszą do udoskonalenia.

To prawdziwe przywiązanie do stawy i dobra swojej ojczyzny, ten chlubny do naśladowania przykład widzimy w osobie redaktora i współ-pracowników Pamiętnika Warszawskiego Lekarskiego.

Przedmiotem tego Pamiętnika jest:

1. Podawanie do wiadomości lekarskiej publiczności, postrzeżeń zbieranych przez lekarzy polskich.

2. Wyjątki z dzieł, lub proste tłumaczenie artykułów z pism perjodycznych zagranicznych nowe formy chorób opisujące, lub dawniej już poznane dokładniej wyświecające.

3. Sekcje pośmiertne, celem wykrycia natury chorób po za obrębem możności uleczenia będących; poznanie zmian którym w czasie choroby ulega ciało ludzkie, a tym samym, celem racjonalnego zastosowania leków w przypadkach późniejszych podobnych.

4. Nowe środki lekarskie, sposób ich otrzymania i zapisywania w chorobach; nadto rozbiory chemiczne lekarskich krajowych roślin.

5. Wiadomości o dziełach nowo wysłanych tak krajowych jako i zagranicznych.

Oprócz tych przedmiotów, li doktorskich, Pamiętnik ten obejmuje wiadomości, które z przyjemnością i pożytkiem mogą być czytane od każdego obywatela, od każdej matki troskliwej o staranne wychowanie swych dzieci.

Nakoniec udoskonalenie języka medycznego polskiego, który w tej części nauk, leżąc odłogiem, może nie małej potrzebować uprawy, było także wielką pobudką powzięcia myśli wydawania tego Pamiętnika.

Otóż to są piękne cele Pamiętnika lekarskiego. Prawdziwie z głęboką boleścią wyznać trzeba, że pismo to, pomimo że jest tak pożyteczne, w królestwie naszym jedyne, pisane przez osoby gruntownie rzecz swoją znające; narażenie dołożyć mogę, niedrogi bo tylko 20 złp. rocznie kosztujące, ma tylko 48 prenumeratorów. Czy oprócz doktorów, szczególnież prowincjonalnych, młodzieży sposobiającej się do stanu lekarskiego, aptekarzy; którym wszystkim pismo perjodyczne najistotniejszą czyni przysługę podając do wiadomości nowe udoskonalenia odkrycia i wynalazki, tak obfite w wieku dzisiejszej Europejskiej oświaty o których inaczej z wielkim tylko chyba kosztem wiedzieć by mogli; czy niema już obywateli, którzy chociażby tylko dla okazania swego interesowania się o wzrost oświaty narodowej raczyli 20 złp. na rok poświęcić?

Prawdziwie niewiem czemu więcej dziwić się wypada, czy trwałe gorliwość Pana Malcza i jego współpracowników, czy obojętności z jaką poświęcania się piszących dla sławy i pożytku kraju, są przyjmowane?

Klemens Malcecki

WIDOWISKA W STOLICY.

— Dzisiaj w teatrze narodowym kawaler Nicolò Paganini wirtuoz nadworny N. cesarza austriackiego będzie miał zaszczyt dać *Koncert na skrzypcach*.

TEATR FRANCUZKI. Dzisiaj na benefis JP. Phillis, dana będzie komedja: *La mère rivale*. Zakończą komedjo-opera: *La laitrière de Montfermeil*.

GABINET TOPOGRAFICZNY w salach ređutowych.